

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลและวิเคราะห์

การสร้างระบบแผนคุณภาพล่วงหน้าสำหรับโรงงานตัวอย่างในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ประกอบไปด้วยการวางแผนคุณภาพ 5 ระยะ อันได้แก่

ระยะที่ 1 การวางแผนและกำหนดเป้าหมาย (Plan and Define Program)

เป็นขั้นตอนในการศึกษาความต้องการของลูกค้าเพื่อประกันได้ว่าสามารถทำความเข้าใจได้ถูกต้องในการกำหนดความต้องการและความคาดหวังของลูกค้าเพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนในระยะต่อไป โดยการใช้กระบวนการแปรหน้าที่ด้านคุณภาพ (Quality Function Deployment) พัฒนab้านแห่งคุณภาพ (House Of Quality หรือ HOQ) ซึ่งเป็นเครื่องมือในการแปลงความต้องการหรือเสียงของลูกค้าให้เป็นคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ที่จะทำการผลิตเพื่อตอบสนองความพอใจของลูกค้าสูงสุด

จากระยะที่ 1 ของระบบแผนคุณภาพล่วงหน้า ผลที่ได้จากการศึกษาความต้องการและความคาดหวังของลูกค้าคือ คุณสมบัติของผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิต แผนภูมิการไหลของกระบวนการผลิต รายละเอียดของวัตถุดิบที่ต้องใช้ และเป้าหมายต่างๆทั้งในด้านการออกแบบ และด้านคุณภาพ

ระยะที่ 2 การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ (Product Design and Development)

จากผลที่ได้ในระยะที่ 1 อันได้แก่ข้อมูล รายละเอียดวัตถุดิบ คุณสมบัติของผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิต ต่างๆดังกล่าวข้างต้น เรายังนำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ลักษณะข้อบกพร่องและผลกระทบด้านการออกแบบและทำการออกแบบเพื่อสามารถนำไปใช้ผลิตและประกอบจริงได้ มีการสร้างผังแบบร่างทางวิศวกรรม (Engineering Drawings) เพื่อใช้ทำการสร้างต้นแบบ (Prototype) ของผลิตภัณฑ์ และ

กำหนดแผนควบคุมสำหรับการสร้างต้นแบบขึ้นเพื่อให้สามารถประกันได้ว่าแบบที่สร้างขึ้นตามกระบวนการสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้า

เนื่องจากโรงงานตัวอย่างไม่มีการออกแบบผลิตภัณฑ์สำหรับลูกค้า โดยจะทำการผลิตตามแบบผลิตภัณฑ์ที่ลูกค้ากำหนดมาให้ ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงไม่มีการศึกษาในระยยะที่ 2

❖ ระยะที่ 3 การออกแบบและพัฒนากระบวนการผลิต

(Process Design and Development)

จากแบบและรายละเอียดของผลิตภัณฑ์ที่ได้ทำการออกแบบและพัฒนาในระยยะที่ 2 ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ในส่วนของระยะที่ 3 ของระบบแผนคุณภาพล่วงหน้าจะเป็นการออกแบบและพัฒนากระบวนการผลิตเพื่อให้สามารถผลิตผลิตภัณฑ์ที่ได้ออกแบบขึ้นมาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองความต้องการของลูกค้าอย่างแท้จริง สำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้นำเทคนิคการวิเคราะห์ลักษณะข้อบกพร่องและผลกระทบของกระบวนการผลิต(Failure Mode and Effects Analysis หรือ FMEA)มาใช้ในการออกแบบและพัฒนากระบวนการผลิตเพื่อป้องกันและลดโอกาสการเกิดลักษณะข้อบกพร่องจากกระบวนการผลิตอันจะนำไปสู่กระบวนการที่สามารถผลิตผลิตภัณฑ์ที่สามารถตอบสนองความพอใจของลูกค้าได้สูงสุด

เครื่องมือทางคุณภาพที่นำมาใช้ในประกอบกรวิเคราะห์ลักษณะข้อบกพร่องและผลกระทบของกระบวนการผลิตได้แก่ แผนภูมิพาเรโต แผนผังก้างปลา แผนภูมิต้นไม้ และแผนภาพความสัมพันธ์ โดยใช้ในการค้นหาปัจจัยต่างๆที่ก่อให้เกิดลักษณะข้อบกพร่องของกระบวนการผลิต และเสนอแนวทางในการแก้ไขป้องกันเพื่อควบคุมปัจจัยที่ก่อให้เกิดลักษณะบกพร่อง สามารถสรุปปัจจัยที่ก่อให้เกิดลักษณะบกพร่องในกระบวนการผลิตได้เป็น 7 ปัจจัยหลัก ประกอบด้วย ปัจจัยจากพนักงาน (Man) ปัจจัยจากเครื่องจักร (Machine) ปัจจัยจากวัตถุดิบ (Material) ปัจจัยจากวิธีการทำงาน (Method) ปัจจัยจากการวัด (Measurement) ปัจจัยจากแม่พิมพ์ (Die) และปัจจัยจากอุปกรณ์ประกอบ (Peripheral Equipment) สำหรับรายละเอียดของสาเหตุที่ก่อให้เกิดลักษณะบกพร่องของแต่ละปัจจัยและแนวทางปฏิบัติการแก้ไขป้องกันโอกาสการเกิดปัจจัยที่ทำให้เกิดลักษณะบกพร่อง เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบและพัฒนากระบวนการผลิตที่สามารถผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ มีดังนี้

- ปัจจัยจากพนักงาน (Man) โดยสาเหตุของลักษณะข้อบกพร่องจากพนักงานมีดังนี้
  1. พนักงานทำการพันสเปรย์สารหล่อลื่นแม่พิมพ์ในปริมาณที่มากเกินไปหรือน้อยเกินไป
  2. พนักงานไม่มีการตรวจสอบสถานะของเครื่องจักรก่อนและระหว่างการทำการผลิตเพื่อติดตามความผิดปกติที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต
  3. การปฏิบัติงานขึ้นแม่พิมพ์และปรับตั้งเครื่องจักรผิดจากค่ามาตรฐาน
  4. พนักงานประจำเครื่องฉีดขาดความชำนาญในการจำแนกผลิตภัณฑ์ดีหรือผลิตภัณฑ์เสีย ทำให้ปล่อยของเสียที่เกิดขึ้นให้ผ่านไปโดยไม่มีการแจ้งปัญหากับหัวหน้า
  5. พนักงานประจำเครื่องฉีดทำการเคาะเกจโดยขาดความระมัดระวังทำให้ชิ้นงานเสียหาย
  6. พนักงานลืมทำการตั้งชิ้นงานในบางจุดที่กำหนดไว้ตามมาตรฐาน
    1. พนักงานขาดทักษะในการทำงานเนื่องจากมีอัตราการเข้าและออกจากงานของพนักงานสูงมาก
    2. พนักงานไม่มีการฝึกอบรมทบทวนความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากทางโรงงานไม่มีแผนการฝึกอบรมในการทำงานให้แก่พนักงานตามระยะเวลาที่เหมาะสม
    3. พนักงานขาดความเอาใจใส่ในการทำงาน ไม่มีจิตสำนึกในด้านคุณภาพ
    4. ความล้าจากการทำงานในสภาพแวดล้อมที่ร้อนอบอ้าว และเสียงดังจากการทำการของเครื่องจักร
    5. พนักงานไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติงาน

แนวทางในการแก้ไขปรับปรุงเพื่อป้องกันและลดโอกาสการเกิดของปัญหาที่เกิดขึ้นจากพนักงานมีดังนี้

1. ทางโรงงานต้องมีแผนการฝึกอบรมให้กับพนักงานในเรื่องความรู้ในการปฏิบัติงาน จิตสำนึกในด้านคุณภาพตาม และการมีส่วนร่วมเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรในการปฏิบัติการกิจด้านคุณภาพ
2. จัดทำและแบบฟอร์มตรวจสอบความถูกต้องในการทำงาน เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกในด้านความรับผิดชอบในการทำงาน โดยสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลงาน และตรวจสอบการละเลยในการทำงานของพนักงานได้

3. จัดทำมาตรฐานการทำงาน และจัดการฝึกอบรมให้กับพนักงานเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการทำงานได้อย่างถูกต้อง มีความรู้และความเข้าใจเพียงพอเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้

● **ปัจจัยจากเครื่องจักร (Machine)** โดยสาเหตุของลักษณะข้อบกพร่องจากเครื่องจักร ดังนี้

1. สภาพะการทำงานของเครื่องจักรผิดปกติไม่เป็นไปตามมาตรฐาน อันได้แก่ ระบบ N2 รั่ว แรงดันในการฉีดสูงหรือต่ำเกินไป ความเร็วในการฉีดสูงหรือต่ำเกินไป แรงดันในการกระทุ้งชิ้นงานออกสูงเกินไป เวลาในการเย็นตัวในแม่พิมพ์ไม่เหมาะสม การปิดเปิดแม่พิมพ์เร็วเกินไป เป็นต้น

พบว่าสาเหตุเกิดจากเครื่องจักรเก่าเสื่อมสภาพและไม่มีแผนการบำรุงรักษาเครื่องจักร แนวทางการแก้ไขปรับปรุงเพื่อป้องกันและลดโอกาสการเกิดของปัญหาที่เกิดจากเครื่องจักร มีดังนี้ กำหนดให้มีการตรวจสอบสภาพเครื่องจักรโดยมีการจัดทำตารางการซ่อมบำรุงเครื่องจักร และจัดทำแบบฟอร์มตรวจสอบความพร้อมของเครื่องจักรก่อนทำการผลิต

● **ปัจจัยจากวัตถุดิบ (Material)** โดยสาเหตุของลักษณะข้อบกพร่องจากวัตถุดิบมีดังนี้

1. วัตถุดิบมีการปนเปื้อน
 2. การหดตัวของน้ำอะลูมิเนียมเหลวเมื่อฉีดขึ้นรูปทำให้เกิดปัญหาของเสีย เช่น โพรงอากาศ
 3. วัตถุดิบในส่วนของ Liner ไม่มีคุณภาพ พบปัญหาโพรงอากาศมาก
 4. การใช้ของเสีย (Return Scrap) นำกลับมาหลอมใหม่ร่วมกับแท่งวัตถุดิบอะลูมิเนียมเพื่อใช้ในการผลิต เพื่อลดต้นทุนการผลิตบางครั้งพบปัญหามีความสกปรกหรือการปนเปื้อนทำให้ชิ้นงานที่ฉีดขึ้นรูปเสียหาย

สาเหตุดังกล่าวข้างต้นเกิดจากการที่ผู้จัดส่งไม่มีคุณภาพ และปัญหาของเสียที่เกิดขึ้นมาก

แนวทางการแก้ไขปรับปรุงเพื่อป้องกันและลดโอกาสการเกิดของปัญหาที่เกิดจากวัตถุดิบ

1. จัดทำแบบฟอร์มประเมินคุณภาพผู้จัดส่ง
2. เน้นนโยบายด้านคุณภาพในการป้องกันการเกิดขึ้นของของเสียแทนการตรวจสอบของเสีย

- **ปัจจัยจากวิธีการทำงาน (Method)** โดยสาเหตุของลักษณะข้อบกพร่องจากวิธีการทำงานมีดังนี้

1. การไม่มีมาตรฐานในการทำงานทำให้พนักงานปฏิบัติงานไม่ถูกต้อง
2. การใช้คนในการขีดพ่นสเปรย์หน้าแม่พิมพ์ทำให้เกิดความไม่สม่ำเสมอ ปริมาณสารหล่อลื่นแม่พิมพ์มากเกินไปหรือน้อยเกินไป

แนวทางในการแก้ไขปรับปรุงเพื่อป้องกันและลดโอกาสการเกิดของปัญหาที่เกิดจากวิธีการทำงาน คือ การจัดทำมาตรฐานการทำงานและจัดฝึกอบรมให้กับพนักงานได้มีความรู้และความเข้าใจอย่างถูกต้องในการปฏิบัติงานตามขั้นตอนมาตรฐาน

- **ปัจจัยจากการวัด (Measurement)** โดยสาเหตุของลักษณะข้อบกพร่องจากการวัดมีดังนี้ คือ

1. ความคลาดเคลื่อนของเครื่องวัด CMM ที่ใช้ในการวัดขนาดและระยะของชิ้นงานที่สุ่มตรวจสอบ
2. เครื่อง X-Ray ที่ใช้ในการตรวจหาโพรงอากาศเสียไม่สามารถใช้ในการตรวจสอบโพรงอากาศได้
3. ความคลาดเคลื่อนของเวอร์เนียที่ใช้ในการวัดขนาดหน้าตัดของชิ้นงาน
4. ความคลาดเคลื่อนของมาตรวัดความดันและมาตรวัดไม่ทำงาน
5. ความคลาดเคลื่อนของเครื่องชั่งน้ำหนักที่ใช้ในการตรวจรับวัตถุดิบ และชั่งน้ำหนักวัตถุดิบในการเตรียมการหลอม
6. ความคลาดเคลื่อนของมาตรวัดอุณหภูมิของเตาหลอม ระบบอุ่นน้ำอะลูมิเนียม และระบบอุ่นเบ้าเคลื่อนย้าย

แนวทางในการแก้ไขปรับปรุงเพื่อป้องกันและลดโอกาสการเกิดของปัญหาที่เกิดจากวิธีการวัด คือ ทำการสอบเทียบมาตรวัด (Calibration) ตามระยะเวลาที่กำหนด เพื่อความเชื่อมั่นในการทำงานของเครื่องมือวัด รวมไปถึงการฝึกอบรมพนักงานให้มีความรู้ความชำนาญในการใช้เครื่องมือวัด ซึ่งทางโรงงานตัวอย่างยังไม่มีกิจกรรมในการสอบเทียบเครื่องมือและเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการสอบเทียบเครื่องมือวัดในปัจจุบัน

● **ปัจจัยจากแม่พิมพ์ (Die)** โดยสาเหตุของลักษณะข้อบกพร่องจากแม่พิมพ์มีดังนี้

1. ผิวหน้าสัมผัสของแม่พิมพ์ไม่ดี
2. แม่พิมพ์หมดอายุการใช้งาน
3. ระบบระบายอากาศของแม่พิมพ์ไม่เพียงพอ
4. แม่พิมพ์บางพิมพ์ไม่มีระบบ Oil Heating Unit อุณหภูมิของแม่พิมพ์ ให้สม่ำเสมอ
5. การออกแบบทางวิ่งของน้ำโลหะไม่เหมาะสม

แนวทางในการแก้ไขปรับปรุงเพื่อป้องกันและลดโอกาสการเกิดของปัญหาที่เกิดจากแม่พิมพ์ คือ

1. จัดทำแผนการบำรุงรักษาแม่พิมพ์ตามระยะที่เหมาะสม
2. ทำการเปลี่ยนพิมพ์เมื่อพิมพ์ครบอายุการใช้งาน
3. ทางโรงงานควรมีแผนที่ประสานงานกับลูกค้าในการออกแบบแม่พิมพ์เพื่อศึกษา และทำการลดปัญหาของแม่พิมพ์ในการผลิต

● **ปัจจัยจากอุปกรณ์ประกอบ (Peripheral Equipment)** โดยสาเหตุของลักษณะข้อบกพร่องจากอุปกรณ์ประกอบมีดังนี้

1. ระบบหล่อเย็นแม่พิมพ์รั่ว หรือ ทำงานผิดปกติ เช่น ท่อน้ำหล่อเย็นตัน
2. ระบบควบคุมอุณหภูมิแม่พิมพ์ (Oil Heating Unit) ทำงานผิดปกติ
3. ระบบหล่อลื่นลูกสูบ (Plunger Lubrication Unit) รั่ว
4. ปากจับแขนกลหลวม
5. ระบบเตาอุ่นน้ำอะลูมิเนียม (Dosing Unit) ชัดข้อง
6. สารหล่อลื่นแม่พิมพ์มีความเข้มข้นมากเกินไป
7. ระบบหล่อลื่นแม่พิมพ์ (Die Spraying Unit) ทำงานขัดข้อง เช่น หัวฉีดสเปรย์ตัน

แนวทางในการแก้ไขปรับปรุงเพื่อป้องกันและลดโอกาสการเกิดของปัญหาที่เกิดจากอุปกรณ์ประกอบ คือ

1. จัดทำตารางการบำรุงรักษาอุปกรณ์ประกอบ เพื่อใช้ในการตรวจสอบสภาพและทำการซ่อมบำรุงตามระยะเวลาที่เหมาะสม
2. จัดทำแบบฟอร์มการตรวจสอบความพร้อมก่อนทำการผลิต

จากการศึกษาดังกล่าวข้างต้นโดยการใช้เทคนิคการวิเคราะห์ลักษณะบกพร่องและผลกระทบ ดังข้างต้นเราจะสามารถตรวจสอบและแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในการผลิตได้ และนำไปสู่เพื่อออกแบบและพัฒนากระบวนการผลิตที่มีประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าที่ตรงตามความต้องการของลูกค้า

▼ ระยะเวลาที่ 4 การทดสอบการใช้งานได้จริงของผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิต

(Product and Process Validation)

หลังจากทำการออกแบบและพัฒนากระบวนการผลิต ศึกษาควบคุมปัจจัยต่างๆที่ก่อให้เกิดลักษณะบกพร่องจนได้สภาพการทำงานและวิธีการ ตลอดจนกระบวนการผลิตที่เหมาะสมแล้ว ระยะเวลาที่ 4 จะเป็นระยะของการทำการผลิตจริงเพื่อตรวจสอบการทำงานได้จริงของผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิต มีการจัดสร้างแผนควบคุมคุณภาพ (Production Control Plan) เพื่อใช้ในการควบคุมกระบวนการผลิตโดยมีรายละเอียดในการทำงาน จุดที่ควบคุม ข้อกำหนดผลิตภัณฑ์ กระบวนการควบคุม ตรวจสอบกระบวนการ วิธีการตรวจสอบ เครื่องมือในการตรวจสอบและมีแผนปฏิบัติการแก้ไขเมื่อเกิดเพื่อประกันได้ว่าปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อคุณภาพได้รับการตรวจสอบและควบคุมเพื่อให้ลูกค้ามั่นใจได้ในกระบวนการผลิต และผลิตภัณฑ์ของทางโรงงาน

ระยะเวลาที่ 5 การประเมินผลแผนคุณภาพและปฏิบัติการแก้ไข

(Feedback , Assessment and Corrective Action)

จากการศึกษาเพื่อออกแบบและพัฒนากระบวนการผลิตโดยการใช้เทคนิคการวิเคราะห์ลักษณะบกพร่องและผลกระทบ เพื่อค้นหาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขข้อบกพร่อง ซึ่งส่งผลก่อให้เกิดของเสีย ในผลิตภัณฑ์ตัวอย่างอันได้แก่ ปัญหาชิ้นงานหล่นจากแขนกล ปัญหารอยย่น ปัญหาชิ้นงานมีคราบดำหรือคราบน้ำมัน ปัญหาชิ้นงานฉีกขาด และปัญหาชิ้นงานไม่เต็มซึ่งเป็นปัญหาหลัก พบว่าปัญหาของเสียมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับเดือนมิถุนายน และกรกฎาคม แต่ยังคงอยู่ในอัตราที่สูงอยู่ และสำหรับปัญหาของเสียที่ลูกค้าส่งคืนเป็นปัญหา.....ทั้งนี้เนื่องจากแผนปฏิบัติการแนวทางแก้ไขสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้เพียงบางส่วนทั้งนี้เนื่องจาก

1.สภาพความพร้อมของโรงงานตัวอย่างในการนำข้อเสนอแนะไปปฏิบัติ ทั้งนี้เนื่องจากการขาดสภาพคล่องทางการเงินเนื่องจากผลิตภัณฑ์มียอดการสั่งผลิตที่ลดลงมาก ในบางผลิต

ภัณฑ์ เช่นผลิตภัณฑ์รถยนต์ไม่มียอดสั่งผลิตเลยจนถึงปลายปี ทำให้ไม่คุ้มค่าในการลงทุน สำหรับสภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำ

2. โรงงานตัวอย่างอยู่ในระหว่างการรวมบริษัท และการจัดดำเนินการเพื่อขอมาตรฐานคุณภาพ ISO 9000 ดังนั้นแนวนโยบายกิจกรรมใดๆ ที่เกิดขึ้นตอนนี้จะมุ่งเน้นความสำคัญไปที่การดำเนินกิจกรรมในการสร้างระบบเอกสารเพื่อการจัดดำเนินการตามระบบ ISO 9000 ก่อนเป็นความจำเป็นอันดับแรก

6.2 ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากระบบแผนคุณภาพล่วงหน้าเป็นระบบที่จัดทำขึ้นล่วงหน้าสำหรับผลิตภัณฑ์ในอนาคตที่ทางบริษัทมุ่งหวังที่จะทำการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า โดยเป็นระบบที่ใช้ในการวางแผนผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อความมั่นใจได้ว่ากระบวนการในการผลิตสินค้าของบริษัทสามารถประกันความพอใจของลูกค้าได้สูงสุด ดังนั้นสำหรับในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการสร้างระบบแผนคุณภาพล่วงหน้าขึ้นเป็นแนวทางสำหรับการผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ของโรงงานตัวอย่างและสำหรับอุตสาหกรรมการหล่อขึ้นส่วนยานยนต์อะลูมิเนียมทั่วไป โดยระบบนี้จะประกันคุณภาพของผลิตภัณฑ์ได้ดีสำหรับกระบวนการผลิตที่เริ่มต้นแล้วนำเอาระบบนี้ไปใช้ในการวางแผนคุณภาพ สำหรับโรงงานตัวอย่างเป็นกระบวนการผลิตที่ได้มีการผลิตจริงไปแล้ว การนำเอาระบบแผนคุณภาพล่วงหน้ามาทดลองสร้างจึงไม่อาจวัดประสิทธิผลของแผนคุณภาพเท่าที่ควรในสภาวะปัจจุบันของทางโรงงาน แต่จะมีประโยชน์เป็นแนวทางของการรับผลิตภัณฑ์ใหม่ที่จะทำการผลิตในอนาคต